

Dibuku ya MALAKI NKOTOLO

Dibuku yayi ya Malaki kele dibuku ya man-sukina, na kati ya mabuku ya Ngwisani ya Ntama. Nkumbu ya Malaki zola kutuba «Ntumwa ya munu.» Malaki salaka kisalu ya yandi ya mumbikudi ntangu mosi na mimbikudi Aze mpe Zakali, na bamvula 480-460 tekila mbutukulu ya Yesu-Klisto. Ya vwandaka ntangu yina ba-Zwife vwandaka me katuka na bundongo na yinsi ya Babilone. Bawu tungaka dyaka Yinzo ya Nzambi kuna na Yelusalemi, kubanda na mvula 520-515 tekila mbutukulu ya Yesu-Klisto. Na manima, bantu ya Isayeli vwandaka landa mavanga ya bantu ya bayinsi ya nzenza.

Mambu nyonso ya dibuku yayi kele samu na kukindisa banganga-Nzambi na bantu nyonso, samu ti bawu sala bansobolo ya kufwanakana, mpe samu na kubambula bawu moyo na yina me tadila luzolo ya Nzambi. Yawu kele mpe samu na kupesa bamvutu na byuvu ya bawu.

Dibuku yayi kele ya kukabuka mutindu yayi:

- Bantu zimbanaka nzila ya Yave (Mal 1.1–2.16).
- Yave ke fundisa bantu mpe ke sakumuna bawu (Mal 2.17–3.24).

¹ Yayi ni mambu ya nzengolo yina Yave pesaka na bantu ya Isayeli na yinwa ya Malaki.

Yave soolaka bantu ya Isayeli

² Yave tubaka: «Mu zola beno mpe beno ke na kutuba ti, yinki ke na kulakisa ti nge zola beto? Esawu vwandaka ve mpangi ya Yakobi? Kasi mu zolaka Yakobi. Ni Yave me tuba yawu.

³ Mu yinaka Esawu mpe mu salaka ti myongo ya yandi kukuma kisika ya mpamba. Mu pesaka mvwilu ya yandi na bambulu yina ke zingaka na yinsi ya kuyuma.

⁴ Kana bantu ya Edome tuba: “Ba mwangisaka yinsi ya beto, kasi beto ke tunga dyaka bima nyonso yina mwanganaka.” Yave Nzambi ya Binwani ke na kutuba: Bika ti bawu tunga ya bawu, kasi mu ke mwangisa yawu mpe ba ke bokila bawu “yinsi ya yimbi”, “bantu yina konso ntangu Yave ke na nkele ya kulutula na bawu”.

⁵ Beno bantu ya Isayeli, ntangu beno ke tala mambu yayi, beno ke tuba: “Yave kele nene, bunene ya yandi kele tii kuluta bandilu ya Isayeli!” »

Lusambulu yina me lunga ve samu na Yave

⁶ Yave, Nzambi ya Binwani ke na kutuba na banganga-Nzambi: «Mwana ke zitisaka tata ya yandi, kisadi ke zitisaka mfumu ya yandi. Kana mu kele tata ya beno, wapi buzitu yina beno ke pesaka munu? Kana mu kele Mfumu ya beno, wapi boma beno kele na yawu samu na munu? Beno ke na kusafula Nkumbu ya munu mpe beno ke na kutuba: “Na wapi mambu beto me safula nkumbu ya nge?”

⁷ Beno ke nataka madya ya kusumuka na zulu ya kiyokolo ya munu ya minkayulu, mpe beno ke na kutuba: “Yinki ya kusumuka beto me sala

nge?” Ni na kuzonza: “Mesa ya Yave kele mfunu ve!”

⁸ Ntangu beno ke natinaka munu bibulu ya kufwa meso, yawu kele yimbi ve? Mpe ntangu beno ke pesaka munu bibulu yina kele na bifuma na makulu to bibulu yina kele na bimbevo, yawu kele yimbi ve? Kana beno pesa bibulu ya mutindu yina na bamfumu ya beno, bawu ke tala yawu mbote? Bawu ke yamba yawu na kyese? Ni Yave, Nzambi ya Binwani me tuba yawu.

⁹ Na ntangu yayi, mulemvo ya beno, beno meka na kubondila munu Nzambi ya beno, samu ti, mu sadila beno lemvo. Yawu me katuka na sika ya beno. Beno ke na kubanza ti, mu ke yamba beno mbote? Ni Yave, Nzambi ya Binwani me tuba yawu.

¹⁰ Nani na kati ya beno ke kanga myelo samu na kunamisa ve ya mpamba tiya na kiyokolo ya munu ya minkayulu? Mu ke yangalalaka ve na beno. Mpe mu ke ndimaka ve minkayulu yina beno ke pesaka munu. Ni Yave, Nzambi ya Binwani me tuba yawu.

¹¹ Kubanda na Esete tii na wesete, bantu ya bayinsi nyonso me zaba bunene ya Nkumbu ya munu. Bisika nyonso, ba ke na kuyoka mananasi ya nsunga ya mbote na Nkumbu ya munu mpe ba ke na kunatina munu minkayulu ya kuvedila, samu ti, bayinsi nyonso me zaba bunene ya nkumbu ya munu. Ni Yave, Nzambi ya Binwani me tuba yawu.

¹² Kasi beno ke na kukumisa munu muntu ya mpamba na kutuba: Mesa ya Mfumu kele ya kusumuka, mpe madya yina kele kuna kele ya

mfunu ve.»

¹³ Yave, Nzambi ya Binwani ke na kutuba: «Beno ke tubaka ti “wapi mutindu ya bankwamusu yayi” mpe beno ke na kutala munu muntu ya mpamba. Minkayulu yina beno ke na kupesa na munu, ni bibulu ya kulaba, yina ke na bifuma na makulu mpe yina ke na bimbevo. Ni mutindu ya minkayulu yina beno ke na kunatina munu. Mu lenda ndima yawu? Ni Yave me tuba yawu.

¹⁴ Nsiingulu na muntu na mayuya yina kele na kibulu ya mbakala na kati ya nkonga ya yandi ya bibulu, kasi yandi ke sala nsilulu ya kubaka kibulu ya yimbi mpe kupesa yawu na Mfumu mutindu munkayulu! Ya tsyelika, mu kele Ntinu ya nene, mpe bayinsi nyonso kele na boma mingi ya Nkumbu ya munu. Ni munu Yave, Nzambi ya Binwani me tuba yawu.»

2

Ba ke na kukebisa banganga-Nzambi

¹ Ntangu yayi, beno banganga-Nzambi, beno sala keba.

² Yave, Nzambi ya Binwani ke na kutuba: «Kana beno kuwa ve, kana beno baka ve lukanu ya kukembila Nkumbu ya munu, mu ke fidisa beno nsiingulu, ya tsyelika mu ke siinga beno, mu ke sala ti, lusakumunu kukituka nsiingulu. Ya tsyelika, mu ke siinga lusakumunu ya beno samu ti, beno me baka ve lukanu.

³ Ni yawu yina, mu ke talisa bana ya beno mpasi mpe mu ke losila beno mboloso na bizizi. Matufi ya bibulu yina beno ke na kupesa mutindu

minkayulu na minkembo ya beno, ba ke losa beno kintwadi na yawu.

⁴ Mpe beno ke zaba ti, mu pesaka beno ntu-munu, samu ti ngwisani yina mu salaka na bana ya Levi* kuzingila. Ni Yave, Nzambi ya Binwani, me tuba yawu.

⁵ Ngwisani yina mu salaka na bana ya Levi vwandaka ya luzingu mpe ya kizunu. Mu pesaka yandi yawu, samu ti yandi vwanaka na boma ya munu mpe yandi tekita na boma samu na Nkumbu ya munu.

⁶ Yandi vwandaka longa mambu ya tsyelika mpe ata mambu ya kudedama ve basikaka na yinwa ya yandi. Yandi vwandaka tambula na munu. Yandi vwandaka ya kulunga mpe ya kusungama. Yandi salaka ti bantu mingi soba nkadulu ya bawu ya yimbi.

⁷ Ya tsyelika, nganga-Nzambi ke lakisaka bantu mutindu ya kuzaba Nzambi mpe ni yandi bantu ke kwendaka tala samu na kuzaba bansalulu ya Musiku. Yandi kele ntumwa ya Yave, Nzambi ya Binwani.

⁸ Kasi beno, beno me zimbana nzila. Na malongi ya beno ya Musiku, beno me bwisa bantu mingi. Beno me zitisa ve ngwisani ya Levi. Ni Yave, Nzambi ya Binwani, me tuba yawu.

⁹ Mu ke sala ti bantu nyonso ya Isayeli kuyina beno mpe kukulula beno, samu ti, beno ke na kulanda ve banzila ya munu mpe beno ke salaka luswaswanu ya bantu na nsalulu ya Musiku.»

Mutindu zole ya kuzitisa ve ngwisani

* **2:4** *Levi*: Banganga-Nzambi vwandaka bana ya Levi.

¹⁰ «Beto nyonso, beto kele ve kaka na tata mosi? Nzambi kaka mosi ve yidikaka beto? Samu na yinki beto ke na kuyinasana mpe beto ke na zitisa ve ngwisani yina Nzambi salaka na bankooko ya beto?

¹¹ Bantu ya Yuda vwandaka ve ya kukwikama. Ba salaka mambu ya ngazi mingi na Isayeli mpe na Yelusalemi. Ba sumunaka kisika ya longo yina Yave ke zolaka mpe bawu kwelaka bakento yina ke sambilaka banzambi ya nzenza.

¹² Muntu yina ke sala mutindu yina, Yave ke katula yandi na dikanda ya Yakobi, mutindu mosi mpe muntu yina ke na kupesaka munkayulu na Yave, Nzambi ya Binwani.»

¹³ «Dyambu ya nkaka yina beno ke salaka ni yayi: Beno ke fulusaka na mansangasa ya beno, kiyokolo ya Yave ya munkayulu. Beno ke na kudila mpe ke na kuyawula samu ti, Yave ke na kuyan-galala dyaka ve na makabu ya beno, mpe yandi ke na kundima dyaka yawu ve.

¹⁴ Beno ke na kutuba, samu na yinki mambu yayi? Samu ti Yave vwandaka mbingi ya makwela yina nge salaka na kento ya nge, ntangu yina nge vwandaka ntwenya, kento yina nge vunaka. Yandi vwandaka kento ya nge, mpe nge salaka ngwisani na yandi.

¹⁵ Muntu ve salaka yawu na dibanza ya mbote. Kaka muntu mosi sakala yawu, kasi samu na yinki yandi salaka yawu? Samu ti yandi vwandaka sosa bana yina Nzambi sadilaka yandi nsilulu. Beno sala keba, muntu ve ke vuna kento ya luzolo, yina yandi kwelaka na buntwenya.

¹⁶ Ni yawu yina, Yave Nzambi ya Isayeli, ke na

kutuba ti yandi ke yinaka muntu yina ke bingisa kento ya yandi na makwela, yandi kele mutindu muntu yina me lwata yimbi mutindu kinkuti. Benno sala keba na luzingu ya benno mpe benno ke vuna ve. Ni Yave, Nzambi ya Binwani, ke na kutuba yawu.»

Yave ke fidisa ntumwa ya yandi

¹⁷ «Benno ke na kulembisa Yave na masolo ya benno ya mpamba, mpe benno ke na kutuba: “Na yinki beto me lembisa nge?” Benno ke lembisaka munu ntangu benno ke tubaka ti: “Bayina ke salaka yimbi, Yave ke talaka ve yimbi ya bawu, mpe yandi ke yangalalaka na bawu.” To ntangu benno ke tubaka: “Wapi sika kele Nzambi ya lufundusu?”»

3

¹ «Mu ke fidisa ntumwa ya munu samu na kuyidikila munu nzila tekila mu kwiza. Na mpamukunu, Mfumu ke kwiza na Yinzo ya yandi, Mfumu yina benno ke na kusosa. Ntumwa ya ngwisani yina benno ke na kuingila, yandi yayi ke na kukwiza.» Ni Yave, Nzambi ya Binwani, me tuba yawu.

² Nani ke lenda na kuvibidila na kilumbu yina yandi ke kwiza? Nani ke vwanda kaka ya kute-lama ntangu yandi ke talana? Samu ti, yandi kele mutindu tiya ya kisadi-bisengo. Yandi kele mutindu sabuni yina ke kumisaka bilele mpembe.

³ Yandi ke vwanda samu na kusulumuna palata na tiya mpe kuvedisa yawu, samu ti yandi ke vedisa bana ya Levi. Yandi ke vedisa bawu mutindu ba ke vedisaka wolo mpe palata. Bawu

ke vwanda samu na Yave, bayina ke pesaka minkayulu na ludedomo.

⁴ Na yina, Yave ke yangalala na minkayulu ya Yuda mpe ya Yelusalemi mutindu yawu vwan-daka na ntangu ya ntama, bamvula yina lutaka.

⁵ «Mu ke kwiza na sika ya beno samu na ku-fundisa beno. Mu ke kwiza na nswalu na kusala kimbangi ya yimbi samu na bantu ya bampandu, bantu ya kinsuza, bayina ke kudyaka bandefi ya luvunu, bayina ke futaka bisadi ya bawu mbote ve, bayina ke nyokolaka mifwidi mpe bansaana, bayina ke salaka yimbi na banzenza, bayina nyonso ke zitisaka munu ve.» Ni Yave, Nzambi ya Binwani, me tuba yawu.

Kuvutuka na sika ya Yave

⁶ «Munu Yave, mu ke sobaka ve, mpe beno, beno ke tatamana na kuvwanda bana ya Yakobi.

⁷ Kubanda na ntangu ya bankooko ya beno, beno bikaka na kulanda bantumunu ya munu, mpe beno ke sadilaka yawu ve. Benoitutuka na munu, mpe mu ke vutuka na beno. Ni Yave, Nzambi ya Binwani, ke na kutuba yawu. Kasi beno ke na kutuba: “Na yinki beto ke vutuka na sika ya nge?”

⁸ Muntu lenda vuna Nzambi? Kasi beno ke na kuvuna munu! Beno ke na kutuba: “Na yinki beto ke na kuvuna nge? Beno ke na kuvuna munu na yina me tadila badime mpe makabu ya nkaka.

⁹ Beno kele ya kusiingwa, samu ti ni munu beno ke na kuvuna, beno bantu nyonso ya yinsi.

¹⁰ Beno nata badime nyonso ya mvwilu ya beno na kati ya bibumbulu ya bimvwama ya munu,

samu ti madya kukondwa ve konso ntangu na yinzoyamu. Benomeka munu, samu na kutala kana mu ke fungula ve banela ya mazulu, mpe kana mu ke kulumuna ve lusakumunu ya kulutila na beno. Ni Yave, Nzambi ya Binwani, me tuba yawu.

¹¹ Samu na beno, mu ke sala ti makonko kube-bisa ve bima yina beno ke kunda, mpe mu ke sala ti bilanga ya beno ya bayinti ya vinu kubuta. Ni Yave, Nzambi ya Binwani, me tuba yawu.

¹² Bantu ya bayinsi nyonso ke siika beno, samu ti yinsi ya beno ke vwanda yinsi ya kuyangalala. Ni Yave, Nzambi ya Binwani, me tuba yawu.»

Kilumbu yina Yave ke fundisa

¹³ Yave ke na kutuba: «Mambu yina beno ke na kuzonza na munu kele ya kufwanakana ve. Benoke na kutuba: “Wapi mambu ya kufwanakana ve yina beto me zonza samu na nge?”

¹⁴ Ya tsyelika, beno ke na kutuba: “Ya kele mfunu ve na kusadila Nzambi. Beto sadilaka bantumunu mpe beto zingaka na kati ya kyadi, samu na Yave, Nzambi ya Binwani. Kasi beto kuzwaka ndandu ve.

¹⁵ Ntangu yayi, beto ke na kutala ti bantu yina ke na kuzinga na mayangi ni bantu ya lunangu. Ni bantu yina ke salaka yimbi ke vwandaka na luzingu ya mbote. Ata ti bawu vweza Nzambi, ata mpasi mosi ke kumina bawu!”»

¹⁶ Na yina, bayina ke zitisaka Yave, vwandaka zonzana bawu na bawu. Yave fungulaka makutu mpe yandi kuwaka bawu. Na ntadisi ya yandi, ba sonikaka dibuku mosi ya kubambukaka moyo

samu na bayina ke zitisaka mpe ke vuminaka Nkumbu ya Yave.

¹⁷ Yave, Nzambi ya Binwani ke na kutuba: «Na kilumbu yina mu ke lakisa lulendo ya munu, bawu ke vwanda mutindu mvwilu ya munu. Mu ke tanina bawu mutindu tata ke taninaka mwana yina ke sadilaka yandi.

¹⁸ Na yina, beno ke tala dyaka luswaswanu na muntu ya mbote na muntu ya yimbi. Beno ke tala mpe luswaswanu na muntu yina ke sadilaka Nzambi na muntu yina ke sadilaka ve Nzambi.

¹⁹ Ya tsyelika, kilumbu ke na kukwiza. Yawu ke vwanda tiya mingi mutindu kifuule ya tiya. Bantu nyonso ya lunangu mpe ya yimbi ke nyenga mutindu matiti ya nyanga. Kilumbu yango ke kwiza, samu na kuyoka bawu mpe ata muntu ke bikana. Ni Yave, Nzambi ya Binwani, me tuba yawu.

²⁰ Kasi samu na beno yina ke zitisaka Nkumbu ya munu, ludedomo ke talana na beno mutindu ntangu yina ke na kubasika, mpe ke na kunyakisa bimbevo na nsemo ya yandi. Beno ke kuzwa kimpwanza mpe ke dunzumuka mutindu bana ya bangombe me basika na mpaka.

²¹ Beno ke dyata bantu ya yimbi, samu ti na kilumbu yina, bawu ke vwanda mutindu bombi na yisi ya makulu ya beno. Ni Yave, Nzambi ya Binwani, me tuba yawu.»

Mvutukulu ya Eliya

²² «Beno bambuka moyo na Musiku ya Moyize, kisiyelo ya munu. Ni na yandi mu pesaka misiku

mpe bansalulu ya yawu kuna na mongo ya Olebe, samu na bantu nyonso ya Isayeli.

²³ «Mu ke fidisa beno mumbikudi Eliya, ntete Kilumbu ya Yave kukuma. Kilumbu yina ke vwanda ya nene mpe ya nsisi.

²⁴ Yandi ke vutula kiwisa na kati ya batata na bana ya bawu* mpe na kati ya bana na batata ya bawu. Yawu ke sala ti mu kwiza mwangisa ve yinsi ya beno.»

3:23 1Bt 17-21; Mat 17.1-13

* **3:24** Tala na Lke 1.17.

Mambu ya Nzambi
The Holy Bible in the Kitoba language of Congo
Bible entier en Kituba de Congo-Brazzaville

copyright © 2025 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kituba)

Contributor: Wycliffe USA

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source files dated 14 May 2025

a854b3e0-daa0-5e79-9026-5b48865cc4ea